På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Bundesgerichtshof ved kendelse af 22. maj 1978, for ret:

Retsafgørelser, hvorved der under en skilsmissesag gives tilladelse til at anvende foreløbige sikrende retsmidler — f.eks. arrest i ægtefællernes formuegoder — er ikke omfattet af anvendelsesområdet for konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, således som dette er fastlagt i artikel 1, når retsmidlerne vedrører eller er nært knyttet til de af skilsmissesagen omfattede fysiske personers retlige status eller til formueretlige forhold, som er en direkte følge af ægteskabet eller opløsning.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. marts 1979.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 22. FEBRUAR 1979 [1]

Høje Ret.

Denne sag er forelagt Domstolen i form af en anmodning om en præjudiciel afgørelse fra Bundesgerichtshof i henhold til protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsaf-

1 — Oversat fra engelsk.

gørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

Det spørgsmål, der er stillet i forelæggelseskendelsen, angår konventionens anvendelsesområde, nærmere bestemt rækkevidden af undtagelserne herfra i artikel 1, stk. 2, nr. 1, om sager, der vedrører »fysiske personers retlige status« og »formueforholdet mellem ægtefæller«.

Som bekendt gælder konventionen for øjeblikket kun i de oprindelige medlemsstater og de eneste autentiske versioner af den er den tyske, franske, italienske og nederlandske. Jeg har fulgt den praksis, at jeg — i forslag til afgørelser vedrørende fællesskabsretsakter fra tiden før 1973, af hvilke der ikke har eksisteret en autentisk engelsk version — har henvist til den franske tekst. Men som det også er bekendt, blev der den 9. oktober 1978 i Luxembourg undertegnet en konvention (»tiltrædelseskonventionen«) om de nye medlemsstaters tiltrædelse af 1968-konventionen og af protokollen om Domstolens fortolkning af sidstnævnte konvention. Som bilag til tiltrædelseskonventionen findes nu den danske, engelske og irske version af den oprindelige konvention og protokol, og det bestemmes i tiltrædelseskonventionens artikel 37, at teksterne på disse sprog »har gyldighed på samme vilkår som de oprindelige tekster til konventionen af 1968 og protokollen af 1971«. I betragtning heraf vil jeg citere fra den tekst, der, når tiltrædelsestraktaten er ratificeret, vil blive den engelske version«. O.a.: Samme metode følges for nærværende danske oversættelse. Der er den fordel forbundet med denne fremgangsmåde, at det af denne version i et vist omfang fremgår, hvad forfatterne til tiltrædelsesakten (i det mindste) opfattede som betydningen af den oprindelige konvention.

Jeg skal herefter omtale den foreliggende sag.

Den 12. januar 1977 anlagde Jacques de Cavel (»ægtemanden«) skilsmissesag mod sin hustru, Luise de Cavel (»hustruen«) ved tribunal de grande instance de Paris. Ægtemanden er fransk statsborger og arbejder i Frankfurt am Main. Hustruen er tysk født. Ægtefællerne havde én lejlighed i Frankfurt og én i Cannes. I november 1976 synes hustruen at have foranlediget nogle værdifulde tæpper, som ifølge ægtemanden tilhørte ham, fjernet fra lejligheden i Cannes og solgt for hendes regning. Ægtemanden har også hævdet, at da han i begyndelsen af januar 1977 vendte tilbage til Frankfurt efter en ferie, var der ligeledes fjernet en række genstande fra lejligheden dér og fra hans kontor. På dette grundlag fremsatte han i tilknytning til, at han anlagde skilsmissesagen, en begæring til tribunal de grande instance de Paris om anvendelse af sikrende retsmidler (fr.: »mesures conservatoires«).

Den 19. januar 1977 afsagde afdelingen for ægteskabssager ved tribunal de grande instance de Paris for det første kendelse om, at der skulle gøres arrest (»l'apposition des scellés«) i møbler og effekter i lejligheden i Frankfurt og i en bankboks, som i hustruens navn var lejet i en bank sammesteds, for det andet om arrest (»saisie arret«) i to bankkonti i hustruens navn hos banker i Frankfurt. Der er så vidt ses enighed om, at denne kendelse blev afsagt på begæring af en part, uden at den anden part havde haft lejlighed til at udtale sig, og at den blev afsagt i henhold til artikel 257 i den franske borgerlige lovbog (Code Civil), hvorefter retten kan træffe kendelse om uopsættelige foranstaltninger (»des mesures urgentes»), så snart skilsmissesag er anlagt. Der er under sagen blevet henvist til den franske borgerlige lovbogs artikel 220, hvorefter foranstaltninger af den nævnte art kan træffes uden forbindelse med en skilsmissesag, men i så fald skal kendelse herom afsiges af retspræsidenten, hvad den i denne sag foreliggende kendelse rent faktisk ikke blev.

I henhold til 1968-konventionens artikel 31 anmodede ægtemanden derefter Landgericht Frankfurt om at forsyne kendelsen af 12. janaur 1977 med fuldbyrdelsespåtegning. Den 3. maj 1977 afslog Landgericht Frankfurt begæringen med den begrundelse, at der ikke som foreskrevet i konventionens artikel 47 var fremlagt dokumenter, hvoraf det fremgik, at »retsafgørelsen efter domsstatens lovgivning er eksigibel og er forkyndt«.

Ægtemanden indbragte afslaget for Oberlandesgericht Frankfurt, som ligeledes afslog at meddele fuldbyrdelsespåtegning, men med den anden begrundelse, at foreløbige retsmidler tilkendt under en skilsmissesag er en del af skilsmissesagen og derfor må betragtes som foranstaltninger vedrørende fysiske personers retlige status, hvilke ifølge konventionens artikel 1, stk. 2, falder uden for dens anvendelsesområde. Oberlandesgericht tillagde det ingen betydning, at foranstaltningernes formål var at beskytte formueretlige interesser, eftersom »formueforholdet mellem ægtefæller« udtrykkeligt er nævnt i samme bestemmelse.

Ægtemanden indbragte derefter sagen for Bundesgerichtshof, som har spurgt Domstolen, om — kort sagt — 1968-konventionen ikke finder anvendelse på en kendelse som den, der er truffet af den franske ret i denne sag, fordi kendelsen er afsagt som led i en retssag, der vedrører fysiske personers retlige status eller formueforholdet mellem ægtefæller.

I deres indlæg for Domstolen har Kommissionen, den tyske regering og Det forenede Kongeriges regering delt dette spørgsmål i to dele:

1. Finder 1968-konventionen anvendelse på en accessorisk kendelse, som træffes under en sag, hvis genstand falder uden for konventionens anvendelsesområde; kan — i særdeleshed — konventionen finde anvendelse på en i tilknytning til en skilsmissesag truffet retsafgørelse om forløbige retsmidler?

2. Hvis det første spørgsmål må besvares bekræftende: vedrører foranstaltninger af den art, som den franske ret har truffet i den foreliggende sag, »fysiske personers retlige status« eller »formueforholdet mellem ægtefæller« som omhandlet i konventionens artikel 1, stk. 2?

Det forenede Kongeriges regering har anført, at det første spørgsmål må besvares benægtende, og har til støtte herfor anført fire hovedargumenter:

i) Der er store forskelle såvel med hensyn til betingelserne for, at medlemsstaternes retter anser sig for kompetente i skilsmissesager, som med hensyn til de årsager — om overhovedet nogen — retterne vil lægge til grund for at give skilsmisse. Dette er hovedårsagen til, at sager om fysiske personers retlige status er undtaget fra konventionens anvendelsesområde. Skilsmisselovgivningen i de forskellige retssystemer er udsprunget af forskellige sociale, etiske og religiøse opfattelser, hvilket gør det vanskeligt for retterne i ét land at bistå retterne i et andet land under udøvelsen af deres kompetence. Det ville være ulogisk og i strid med konventionens ånd, hvis den til trods herfor skulle kræve, at accessoriske retsafgørelser, der er afsagt i medfør af den således beskrevne kompetence, skulle fuldbyrdes af et andet lands domstole.

ii) Da skilsmissesager er undtaget fra konventionen, er den ret, der behandler en sådan sag, ikke bundet af konventionens bestemmelser om retternes kompetence i forhold til personer med bopæl i andre EF-lande. Heraf følger, at en accessorisk kendelse i en skilsmissesag kan afsiges af en ret, som ifølge konventionen ikke har kompetence til at afsige kendelsen. Der ville ingen muligheder være for at efterprøve dette, idet konventionens artikel 28 er til hinder for en prøvelse af grundlaget for rettens kompetence.

iii) En kompetence til at træffe accessoriske kendelser om stridsspørgsmål, der er omfattet af konventionens anvendelsesområde, skal have hjemmel i selve konventionsteksten. Såfremt en ret derfor behandler en skilsmissesag på et grundlag, der ikke har almindelig hjemmel i konventionen, kan den heller ikke afsige sådanne kendelser.

iv) Ifølge konventionens artikel 5, nr. 2, tillægges der »retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted« kompetence »i sager om underholdspligt«. Denne bestemmelse ændres i tiltrædelseskonventionen, idet følgende tilføjes:

»eller, ved krav i forbindelse med sager om personers retlige status, ved den ret, der efter dennes egen lovgivning er kompetent i sagen, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parterners nationalitet.«

Det forenede Kongeriges regering har anført, at der ikke ville have været behov for denne ændring, hvis underholdssager i tilknytning til sager om fysiske personers retlige status allerede var omfattet af konventionens anvendelsesområde.

Disse argumenter — efter min opfattelse særlig det andet og det tredje — må tillægges stor vægt. Jeg er imidlertid nået til det resultat, at de, alt taget i betragtning, må vige for de betragtninger, der fremføres af Kommissionen og af den tyske regering.

I konventionens artikel 1, stk. 1, bestemmes det udtrykkeligt, at det afgørende for, om konventionen finder anvendelse på en bestemt sag, ikke er »domsmyndighedens art«. Det fremgår efter min opfattelse af de følgende bestemmelser i konventionen, at det afgørende i almindelighed heller ikke er sagens kategori. Det afgørende er i almindelighed dens genstand. Fra dette almindelige princip gælder der visse udtrykkelige undtagelser, f.eks. konkurs og lignende ordninger samt voldgift, jf. artikel 1, stk. 2, nr. 2 og 4.

Det er, hvad man ville forvente. Det ville være mærkværdigt, hvis det afgørende for, om konventionen skulle gælde, var den særlige domsmyndighed eller den procesform, som sagsøgeren eller den, der fremsætter en begæring eller lignende har valgt — på samme måde som det ville være mærkværdigt, hvis f.eks. situationen i den her foreliggende sag ville have været en anden, hvis ægtemanden uafhængigt af skilsmissesagen havde fremsat en begæring til præsidenten for den pågældende ret (i henhold til den borgerlige lovbogs artikel 220), eller f.eks. hvis muligheden for at fuldbyrde en afgørelse om sikring af ægtefællernes fælleseje truffet af den engelske High Court skulle være afhængig af, om den var afsagt af

Chancery Division efter equity-kompetence (som i *Waller* v. *Waller* (1967) 1 WLR 451) eller af Family Division under skilsmissesagen.

Efter min opfattelse kan der ikke gives Det forenede Kongeriges regering medhold i dets fortolkning af konventionens artikel 5, nr. 2, og af virkningerne af den ændring af bestemmelsen, som skal ske ifølge tiltrædelseskonventionen. I sin nuværende affattelse er artikel 5, nr. 2, en undtagelse fra hovedreglen i artikel 2 om, at værnetinget er retterne i den stat, hvor sagsøgte »har bopæl«. Undtagelsen indebærer, at »underholdskreditor« også kan anlægge sag ved retten på det sted, hvor han har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted. Artikel 5, nr. 2, siger derimod intet om, hvorvidt konventionen finder anvendelse på en afgørelse om underholdspligt, som er afsagt under en skilsmessesag. I professor Schlosser's rapport om udkastet til tiltrædelseskonventionen anføres (i nr. 32) grunden hertil at være, at der — da 1968-konventionen blev udarbejdet — stadig i de oprindelige medlemsstater gjaldt et princip om, at sager om underholdspligt ikke kunne kumuleres med sager vedrørende personers retlige status. Siden 1968 har omfattende reformer af familieretten i de nævnte stater imidlertid ført til, at et stigende antal sager føres under ét. Et resultat heraf genspejles eksempelvis i en kendelse fra Oberlandesgericht Karlsruhe i sagen *B.K.* mod *P.K.* (2 W 7/76 — Oversigt over retspraksis vedrørende konventionen (EØF) af 27. september 1968, hæfte 2, nr. 54). Oberlandesgericht antog uden videre, at en retsafgørelse om underholdsbidrag, afsagt af tribunal de grande instance de Paris under en skilsmissesag, kunne fuldbyrdes i medfør af konventionen. Oberlandesgericht fandt spørgsmålet så klart, at den ikke fandt en præjudiciel forespørgsel til Domstolen nødvendig. Under denne synsvinkel er virkningen af ændringen i artikel 5, nr. 2, at en ret i en medlemsstat, i hvilken hverken »underholdsdebitor« eller »underholdskreditor« har bopæl henholdsvis sædvanligt opholdssted, er beføjet til at træffe afgørelse til gunst for sidstnævnte på betingelse af, at afgørelsen træffes accessorisk under en retssag, der vedrører en fysisk persons retlige status, og at nævnte ret efter de for den gældende regler har kompetence i en sådan sag, og at denne kompetence ikke kun støttes på en af parternes statsborgerskab.

Kommissionen og den tyske regering har fundet støtte for deres fortolkning af artikel 1 (som jeg mener er den korrekte fortolkning) i andre af konventionens bestemmelser, særlig artikel 42, artikel 5, nr. 4 og artikel 24.

Artikel 42, stk. 1, indeholder følgende bestemmelse:

»Såfremt der ved den udenlandske afgørelse er taget stilling til flere krav, og fuldbyrdelse ikke kan tillades, for så vidt angår dem alle, skal retten tillade fuldbyrdelse af et eller flere af dem.«

Dette synes at måtte betyde, at der i tilfælde, hvor en retsafgørelse omfatter krav, som er omfattet af konventionen, og krav, som ikke er det, skal gives fuldbyrdelsespåtegning for de krav, som er omfattet af konventionen. Det synes at måtte være i modstrid med denne betragningsmåde at antage, at en accessorisk afgørelse om et krav, der er omfattet af konventionen, ikke kan fuldbyrdes, hvis afgørelsen er truffet i en sag, som også angår krav, der ikke er omfattet af konventionen.

Ifølge artikel 5, nr. 4, har den ret, ved hvilken en straffesag er anlagt, kompetence til at afgøre krav om erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af den strafbare handling. Dette er et tilfælde, hvor konventionen udtrykkeligt finder anvendelse på et accessorisk krav, selv om hovedspørgsmålet klart falder uden for dens anvendelsesområde.

Jeg skal senere — i anden sammenhæng — omtale artikel 24. I den her omhandlede forbindelse mener jeg hverken den taler for eller imod.

Jeg skal herefter gå over til det andet spørgsmål.

I denne henseende forekommer det mig at være helt åbenbart, at en kendelse som den, den franske ret har afsagt i den foreliggende sag, ikke vedrører nogen fysisk persons retlige status. Den angår kun formueretlige forhold. Det egentlige spørgsmål er derfor, om den angår »formueforholdet mellem ægtefæller«.

Ved besvarelsen af dette spørgsmål opstår der i det væsentlige to vanskeligheder.

For det første har — som Kommissionen har anført — de udtryk, som i konventionens forskellige versioner på de officielle sprog anvendes som svarende til »rights in property arising out of a matrimonial relationship« (da: »formueforholdet mellem ægtefæller«) ikke alle samme betydning. Særlig udtrykket »ehelicher Güterstand« i den tyske version forekommer mig at være særlig snævert.

For det andet er der — selv i de oprindelige medlemsstaters retsordener — vidtgående forskelle i reglerne om ægtefællers formueforhold. I alle disse stater synes de formueretlige forhold at være reguleret af »formueordninger«, som alle består af et mere eller mindre omfattende regelsystem, f.eks. »formuefællesskab«, »særeje«, eller »formuefællesskab om aktiver, der er erhvervet under ægteskabet«, og som ægtefællerne skal bestemme sig for ved ægteskabets indgåelse. I nogle lande (f.eks. Forbundsrepublikken Tyskland) kan den formueordning, som skal gælde for et bestemt ægtepar, senere ændres. I andre lande er der ingen mulighed herfor. I nogle lande (f.eks. i Frankrig) gælder der regler, som benævnes »régime matrimonial primaire«, og som finder anvendelse, uanset hvilken formueordning der er valgt. I andre lande gælder der ingen sådanne regler. Desuden er de regler, der gælder under de forskellige ordninger, forskellige fra land til land. Resultatet er, at det aldrig er muligt uden indgående undersøgelser at afgøre, hvilke rettigheder en ægtefælle har til bestemte formuegenstande, eller i hvilket omfang denne ret afledes af almindelige retsregler eller af den pågældende formueordning. Med Irlands og Det forenede Kongeriges tiltrædelse af konventionen vil disse forskelle blive forøget, idet sådanne ordninger ikke kendes i disse lande, men hvor en ægtefælles rettigheder dog også kan være afledt helt eller delvis af de almindelige formueretlige regler eller af hans eller hendes stilling som ægtefælle (og i sidstnævnte tilfælde helt eller delvis enten af en ægtepagt eller af de almindelige retsregler som finder anvendelse mellem ægtefæller).

En ting er givet. Det ville stride mod konventionens formål, såfremt den behandlende ret i alle de tilfælde, hvor en retsafgørelse afsagt i en medlemsstat søges fuldbyrdet i en anden medlemsstat, hver gang måtte undersøge, i hvilket omfang, de ejendomsrettigheder, som skal eller søges fuldbyrdet, har deres hjemmel i en særlig formueordning mellem ægtefæller, i en ægtepagt, eller i almindelig ægteskabsret, i den almindelige formueret eller (måske) i andre grene af den borgerlige ret. For at konventionen da kunne få virkning som tilsigtet, måtte den ret, ved hvilken der søges fuldbyrdelse, bogstaveligt talt ved

første blik være i stand til at afgøre, om den fremmede retsafgørelse er omfattet eller ikke omfattet af konventionen. Er der så ovenikøbet tale om en retsafgørelse, hvori der som her, gives sikrende retsmidler, ville den nævnte undersøgelse være nytteløs, eftersom afgørelsen om sikrende retsmidler ikke tjener til fuldbyrdelse af ejendomsrettigheder, men alene til sikring af det gode, hvorover retten består, og ægtefællernes respektive rettigheder over nævnte formuegode vil der senere blive taget endelig stilling til.

I de redegørelser, der er anført for Domstolen, er tre mulige løsninger af dette problem blevet nævnt.

Den første løsning, som Kommissionen gik ind for, var, at udtrykket »formueforholdet mellem ægtefæller« skal fortolkes snævert, som alene vedrørende selve oprettelsen, eksistensen af eller opløsningen af en formueordning med udelukkelse af ethvert spørgsmål vedrørende rettigheder, der skyldes eksistensen af eller opløsningen af en sådan formueordning. Denne løsning ville formentlig have været praktikabel, før tiltrædelseskonventionen trådte i kraft, og er muligvis i overensstemmelse med de fire eksisterende autentiske udgaver af 1968-konventionen. Men løsningen ville ikke kunne anvendes efter tidspunktet for tiltrædelseskonventionens ikrafttrædelse, og den er også uforenelig med den fremtidige engelske affattelse af artikel 1. Med andre ord ville løsningen stride mod det udtrykkelige formål, som koncipisterne af tiltrædelseskonventionen har haft for øje, medmindre det måtte antages, at tiltrædelseskonventionens ikrafttrædelse skulle ændre indholdet af artikel 1.

Den anden mulige løsning var at fortolke udtrykket »formueforholdet mellem ægtefæller« ganske bogstaveligt med udelukkelse af sådanne rettigheder for en ægtefælle, som også ville have eksisteret uden ægteskabet. Så vidt jeg forstod det, var der dog ingen, der faktisk gik ind for denne løsning. Den ville da også være uforenelig med konventionens formål set under ét af den grund, som jeg allerede var inde på for et øjeblik siden, nemlig at den i hvert eneste tilfælde ville nødvendiggøre, at den fuldbyrdende ret skulle tage stilling til grundlaget for de rettigheder, som retsafgørelsen skulle fuldbyrde.

Tilbage er kun den løsning, som den tyske regering (hvis jeg har forstået den korrekt), regeringen for Det forenede Kongerige (omend kun kort) og hustruen gik ind for. Løsningen gik ud på at tillægge begrebet en vid betydning ud fra den antagelse, at i praksis er det kun få tilfælde af formueretlige stridigheder mellem ægtefæller, hvor »formueforholdet mellem ægtefæller« ikke vil spille nogen rolle. Det er muligt, at der kan opstå stridigheder, hvor dette forhold ingen rolle spiller, men i så fald vil denne faktor kunne fremhæves klart i retsafgørelsen og vil uden tvivl uden videre træde klart frem, hvis det er tilstrækkeligt velkendt blandt advokater og dommere i medlemsstaterne, at dette er en forudgående betingelse for afgørelsens eksigibilitet i medfør af konventionen i en anden medlemsstat.

Resultatet er efter min opfattelse, at der består en formodning for, at en dom eller en kendelse, der vedrører en formueretlig tvist mellem ægtefæller, falder uden for konventionens anvendelsesområde, medmindre det af den konkrete dom eller kendelse klart fremgår, at det ikke forholder sig således.

Jeg overser herved ikke det af Kommissionen fremførte argument, at denne fortolkning nødvendigvis må føre til en begrænsning af konventionens anvendel-

sesområde. Det betyder imidlertid ikke, at det ikke er den rette fortolkning, således som Domstolen da også for nylig statuerede i sag 133/78, *Gourdain* mod *Nadler*, hvor Kommissionen fremførte et lignende argument.

Kommissionen gjorde også gældende, at en sådan fortolkning ikke kunne bringes i overensstemmelse med det forhold, at konventionen finder anvendelse på retsafgørelser vedrørende underholdspligt. Det tror jeg ikke er tilfældet. Retsafgørelser vedrørende underholdspligt går i almindelighed ud på betaling af penge. Dette indebærer en personlig hæftelse og påvirker ikke ejendomssrettigheder, bortset fra de tilfælde, hvor der kræves sikkerhed for kravet, men i det hele påvirkes ejendomsrettighederne kun begrænset og specielt.

Kommissionen anførte videre, at fortolkningen også ville være i strid med, at koncipisterne til konventionen af 1968 bevidst undlod at følge formuleringen i Haag-konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager. Disse retsafgørelser vedrører, som det anføres i den bestemmelse i Haag-konventionen, der svarer til artikel 1, stk. 2, nr. 1, i 1968-konventionen, »fysiske personers retlige status samt rets- og handleevnen eller familieretten, herunder personlige pengekrav og forpligtelser mellem forældre og børn og mellem ægtefæller«. Det er imidlertid tilstrækkeligt at slå op i Renard-rapporten til 1968-konventionen (kapitel III, afsnit IV (A)) for at se, hvorfor 1968-konventionens koncipister fraveg Haag-konventionen. Deres grunde har intet at gøre med det foreliggende stridsspørgsmål, bortset fra det forhold, at de også ønskede, at konventionen skulle finde anvendelse på sager om underholdspligt.

Så godt som alle ægtemandens anbringender udledes af konventionens artikel 24, der indeholder følgende bestemmelse:

»De foreløbige, herunder sikrende retsmidler, der er fastsat i en kontraherende stats lovgivning, kan kræves anvendt af den pågældende stats retslige myndigheder, selv om en ret i en anden kontraherende stat i medfør af denne konvention er kompetent til at påkende sagens realitet.«

Efter min opfattelse har denne artikel ingen betydning i denne sammenhæng, idet den kun finder anvendelse i tilfælde, hvor retterne i en bestemt »kontraherende stat« i medfør af konventionen er kompetente til at påkende »sagens realitet«. Med andre ord finder artikel 24 ikke anvendelse i tilfælde, hvor »sagens realitet« falder uden for konventionens anvendelsesområde. Det ville også være overraskende, hvis dette ikke var tilfældet, idet det ville betyde, at retterne i medlemsstaterne — i sager som ikke er omfattet af konventionen — ville være forpligtet til at fuldbyrde kendelser om foreløbige retsmidler.

Samenfattende foreslår jeg, at Domstolen besvarer det spørgsmål, der er forelagt den af Bundesgerichtshof, således, at en afgørelse om sikrende retsmidler, som træffes af en ret i en medlemsstat i en skilsmissesag, ikke falder uden for anvendelsesområdet for konventionen af 27. september 1968, alene

fordi den er truffet i en skilsmissesag, men at en sådan afgørelse, når den vedrører formuegoder, som er genstand for tvist mellem parterne i skilsmissesagen, skal anses for ikke at være omfattet af konventionen, medmindre det af afgørelsen helt åbenbart fremgår, at de omtvistede rettigheder er opstået uafhængigt af parternes ægteskabelige forhold.